

Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2019
(OR. en)

15006/19

Διοργανικός φάκελος:
2019/0231(NLE)

SCH-EVAL 216
FRONT 350
COMIX 578

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 19 Δεκεμβρίου 2019

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14651/19

Θέμα: Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διατυπώνεται σύσταση για να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν κατά τη διενεργηθείσα το 2018 αξιολόγηση της **Ελλάδας** ως προς την εφαρμογή του κεκτημένου Σένγκεν στον τομέα της **διαχείρισης των εξωτερικών χερσαίων συνόρων με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και τη Βουλγαρία**

Διαβιβάζεται συνημμένως προς τις αντιπροσωπίες η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διατυπώνεται σύσταση για να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν κατά τη διενεργηθείσα το 2018 αξιολόγηση της Ελλάδας ως προς την εφαρμογή του κεκτημένου Σένγκεν στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών χερσαίων συνόρων με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και τη Βουλγαρία, την οποία ενέκρινε το Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στις 19 Δεκεμβρίου 2019.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, η σύσταση αυτή θα διαβιβαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια.

Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διατυπώνεται

ΣΥΣΤΑΣΗ

**για να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν κατά τη διενεργηθείσα το 2018
αξιολόγηση της Ελλάδας ως προς την εφαρμογή του κεκτημένου Σένγκεν στον τομέα
της διαχείρισης των εξωτερικών χερσαίων συνόρων
με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και τη Βουλγαρία**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου Σένγκεν και την κατάργηση της απόφασης της εκτελεστικής επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της σύμβασης Σένγκεν¹, και ιδίως το άρθρο 15,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι να προτείνει στην Ελλάδα μέτρα αποκατάστασης για την κάλυψη των ελλείψεων που εντοπίστηκαν κατά την αξιολόγηση Σένγκεν η οποία διενεργήθηκε το 2018 στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων. Σε συνέχεια της αξιολόγησης, με την εκτελεστική απόφαση C(2019)2230 της Επιτροπής εγκρίθηκε έκθεση στην οποία παρουσιάζονται τα πορίσματα και οι εκτιμήσεις και καταγράφονται οι βέλτιστες πρακτικές και οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν κατά την αξιολόγηση.

¹ EE L 295, 6.11.2013, σ. 27.

- (2) Δεδομένης της σημασίας που έχει η συμμόρφωση με το κεκτημένο Σένγκεν, και ιδίως η εφαρμογή πολιτικής διαχείρισης των συνόρων βασισμένης στον κίνδυνο, η εξασφάλιση κατάλληλου επιπέδου καταρτισμένου προσωπικού για τον έλεγχο των συνόρων, οι διαδικασίες ελέγχου των προσώπων κατά την είσοδο, η υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου περιφερειακού συστήματος επιτήρησης των χερσαίων συνόρων και η βελτίωση του στρατηγικού συντονισμού στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εφαρμογή των συστάσεων 2, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 και 34. Είναι σημαντικό να αποκατασταθεί καθεμία από τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν όσο το δυνατό συντομότερα.
- (3) Η παρούσα απόφαση θα πρέπει να διαβιβαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα κοινοβούλια των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013, εντός τριών μηνών από την έκδοση της παρούσας απόφασης, η Ελλάδα θα πρέπει να καταρτίσει σχέδιο δράσης το οποίο να απαριθμεί όλες τις συστάσεις προς αποκατάσταση των ελλείψεων που επισημάνθηκαν στην έκθεση αξιολόγησης και να το υποβάλει στην Επιτροπή και το Συμβούλιο,

ΣΥΝΙΣΤΑ:

Η Ελλάδα θα πρέπει

Χερσαία σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας

1. να αναπτύξει τη συνεργασία μεταξύ της Ελληνικής Αστυνομίας και της Τελωνειακής Υπηρεσίας σε επιχειρησιακά θέματα στα χερσαία σύνορα με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των συνοριακών ελέγχων·
2. να χρησιμοποιεί εργαλεία συνεργασίας, όπως τακτικές συνεδριάσεις και καθημερινές κοινές ενημερώσεις, συστηματική ανταλλαγή πληροφοριών και αναλύσεων κινδύνων, να εφαρμόζει το σύστημα ελέγχου μίας στάσης για να καταστούν πιο αποτελεσματικοί οι συνοριακοί έλεγχοι πρώτης γραμμής και να μειωθεί ο χρόνος αναμονής·
3. να επισημοποιήσει τη συνεργασία μεταξύ της Ελληνικής Αστυνομίας και του στρατού στα χερσαία σύνορα με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας με σκοπό τη θέσπιση σαφών κανόνων όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και την πιθανή επιχειρησιακή υποστήριξη για την επιτήρηση των συνόρων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·

4. να μεριμνήσει για την ανάπτυξη επίσημης, τακτικής και δομημένης συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και να χρησιμοποιεί εργαλεία συνεργασίας όπως τακτικές συναντήσεις σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ανταλλαγή πληροφοριών και αναλύσεων κινδύνων, εξετάζοντας επίσης το ενδεχόμενο δημιουργίας κέντρου αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας στα κοινά σύνορα·
5. να αυξήσει τον αριθμό του προσωπικού στο σημείο διέλευσης των συνόρων της Νίκης και στο σημείο διέλευσης των συνόρων των Ευζώνων, σύμφωνα με το άρθρο 15 του κώδικα συνόρων Σένγκεν¹, ώστε να διασφαλιστεί υψηλό και ενιαίο επίπεδο συνοριακών ελέγχων·
6. να εφαρμόσει επείγοντως το κοινό υπόδειγμα ολοκληρωμένης ανάλυσης κινδύνου (CIRAM) 2.0 στα σημεία διέλευσης των συνόρων και στις μονάδες της συνοριακής αστυνομίας για τους συνοριακούς ελέγχους και την επιτήρηση των συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή², να αναθέσει το καθήκον σε επαρκή αριθμό εξειδικευμένου προσωπικού και να παράσχει το απαιτούμενο επίπεδο κατάρτισης· να αξιοποιεί αποδοτικά την ανάλυση κινδύνων για τους συνοριακούς ελέγχους και την επιτήρηση των συνόρων· να καταρτίσει ειδικά προϊόντα ανάλυσης κινδύνων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για την υποστήριξη του ελέγχου των συνόρων και να χρησιμοποιεί προφίλ κινδύνου για τους συνοριακούς ελέγχους· να παράσχει γενική κατάρτιση στο προσωπικό σχετικά με τη χρήση της ανάλυσης κινδύνων για τον έλεγχο των συνόρων· να διαδίδει και να ενσωματώνει τα σχετικά προϊόντα ανάλυσης κινδύνων που εκδίδει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο·
7. να διενεργεί τους συνοριακούς ελέγχους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του κώδικα συνόρων Σένγκεν μέσω της συστηματικότερης διεξαγωγής συνεντεύξεων με τους υπηκόους τρίτων χωρών εστιάζοντας κυρίως στον σκοπό της παραμονής τους και στην ύπαρξη επαρκών μέσων διαβίωσης, και να διασφαλίζει ότι πραγματοποιείται η δέουσα εξακρίβωση της ταυτότητας των επιβατών·

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων Σένγκεν).

² Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1624 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2016, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 863/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου και της απόφασης 2005/267/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 251, 16.9.2016, σ. 1).

8. να εγκαταστήσει επειγόντως περιμετρική επιτήρηση του σημείου διέλευσης των συνόρων ώστε να αποφεύγεται η ενδεχόμενη παράκαμψη των συνοριακών ελέγχων και να διασφαλίζεται ο έλεγχος όλων των επιβατών κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του κώδικα συνόρων Σένγκεν· να διασφαλίσει επειγόντως ότι το προσωπικό της αστυνομίας επιβλέπει διαρκώς τη ροή της κυκλοφορίας στα σημεία διέλευσης των συνόρων ώστε να αποφεύγεται η παράκαμψη της διαδικασίας συνοριακού ελέγχου των προσώπων και να διασφαλίζεται ο συστηματικός έλεγχος όλων των επιβατών·
9. να διασφαλίσει ότι οι συνοριακοί έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο vi) του κώδικα συνόρων Σένγκεν, μεριμνώντας ιδίως ώστε τα οχήματα, τα φορτηγά και τα λεωφορεία και τα εσωτερικά τους μέρη να ελέγχονται συστηματικά για την πρόληψη της παράνομης διέλευσης των συνόρων και του διασυνοριακού εγκλήματος·
10. να διασφαλίσει ότι οι ανιχνευτές βιομετρικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τις επαληθεύσεις του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) μπορούν επίσης να επαληθεύουν συστηματικά τα δακτυλικά αποτυπώματα, όπως απαιτείται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχεία β) και γ) του κώδικα συνόρων Σένγκεν και στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008 για το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις·
11. να παρέχει το γραπτό έντυπο για τους επιβάτες που υποβάλλονται στους ελέγχους δεύτερης γραμμής στη γλώσσα της γειτονικής χώρας (Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας), και σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ, ώστε να συμμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 5 του κώδικα συνόρων Σένγκεν· να επικαιροποιήσει το έντυπο με τη διόρθωση των παραπομπών σε άρθρα του κώδικα συνόρων Σένγκεν·
12. να βελτιώσει και να εκσυγχρονίσει την υποδομή στα σημεία διέλευσης των συνόρων της Νίκης και των Ευζώνων με την αντικατάσταση και τον εκσυγχρονισμό των θαλάμων ελέγχου για τους συνοριακούς ελέγχους πρώτης γραμμής, ώστε να αποτρέπεται επίσης η μη εξουσιοδοτημένη παρακολούθηση των οθονών των ηλεκτρονικών υπολογιστών·
13. να εξασφαλίσει σταθερή παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στο σημείο διέλευσης των συνόρων των Ευζώνων, ώστε να διασφαλιστεί σταθερό και ενιαίο επίπεδο συνοριακών ελέγχων·

14. να αλλάξει τη διαρρύθμιση των υποδομών συνοριακού ελέγχου στο σημείο διέλευσης των συνόρων των Ευζώνων τοποθετώντας τους ανιχνευτές του VIS στο εμπρόσθιο μέρος των θαλάμων ελέγχου, κοντά στον χώρο που χρησιμοποιούν οι αστυνομικοί για να ζητούν τα ταξιδιωτικά έγγραφα, ώστε οι επιβάτες να έχουν πρόσβαση στους ανιχνευτές χωρίς να χρειάζεται να εισέρχονται στους θαλάμους·
15. να εναρμονίσει τη σήμανση του σημείου διέλευσης των συνόρων των Ευζώνων με το άρθρο 10 και το παράρτημα ΙΙΙ του κώδικα συνόρων Σένγκεν και να χρησιμοποιεί τις εγκατεστημένες μπάρες διέλευσης προκειμένου να βελτιωθεί η διαχείριση της ροής της κυκλοφορίας·

Χερσαία σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας

16. να αυξήσει τον αριθμό του προσωπικού που ασχολείται με τους συνοριακούς ελέγχους πρώτης γραμμής· να τοποθετήσει θάλαμο ελέγχου κατά μήκος της λωρίδας εισόδου προκειμένου να καταστούν πιο αποτελεσματικοί οι συνοριακοί έλεγχοι και να εγκαταστήσει τον σχετικό εξοπλισμό·
17. να διασφαλίσει τη συνεχή επικαιροποίηση των πληροφοριών και των παραπομπών στη νομοθεσία, π.χ. στο εγχειρίδιο Σένγκεν και στον κώδικα συνόρων Σένγκεν·

Επιτήρηση των συνόρων

18. να επιτηρεί τα σύνορα σε όλα τα μέρη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σύμφωνα με την ανάλυση κινδύνων, όπως απαιτείται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 του κώδικα συνόρων Σένγκεν·
19. να εφαρμόζει το CIRAM 2.0 σε όλα τα επίπεδα επιτήρησης των συνόρων και να παρέχει την αναγκαία κατάρτιση σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή·
20. να υλοποιήσει ειδικά προσαρμοσμένα προϊόντα ανάλυσης κινδύνων σε όλα τα επίπεδα και να εγγυάται τη μόνιμη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά·
21. να εφαρμόζει κατάλληλο σύστημα ενημέρωσης και υποβολής εκθέσεων για τις χερσαίες περιπολίες της Ελληνικής Αστυνομίας·

22. να αξιοποιήσει τα διαθέσιμα προϊόντα ανάλυσης κινδύνων, ιδίως εκείνα που καταρτίζει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (π.χ. ανάλυση κινδύνων των Δυτικών Βαλκανίων)·
23. να αυξήσει τον αριθμό του προσωπικού που ασχολείται με την επιτήρηση των συνόρων·
24. να υλοποιήσει ολοκληρωμένο σύστημα τεχνικής επιτήρησης των χερσαίων συνόρων, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του κώδικα συνόρων Σένγκεν·
25. να καθιερώσει και να εφαρμόζει τυποποιημένες επιχειρησιακές διαδικασίες για την επιτήρηση των συνόρων και τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, προκειμένου να διασφαλιστεί το απαιτούμενο επίπεδο όσον αφορά τις τακτικές που χρησιμοποιούν οι συνοριοφύλακες για την επιτήρηση των συνόρων·
26. να ενσωματώσει την επιτήρηση των συνόρων στον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·
27. να εφαρμόσει μόνιμο σύστημα κατάρτισης σχετικά με ζητήματα επιτήρησης των συνόρων, καθώς και σχετικά με τα έγγραφα, τη διαδικασία ελέγχου και την απενημέρωση (debriefing) και να παρέχει κατάρτιση στους αρμόδιους αξιωματικούς υπηρεσίας και επικεφαλής βάρδιας σε διοικητικά θέματα·

Οριζόντιες συστάσεις

28. να οριστικοποιήσει επείγοντως τα σχέδια έκτακτης ανάγκης σε περιφερειακό επίπεδο ώστε να καλύπτουν όλους τους αρμόδιους εθνικούς φορείς για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης στα εξωτερικά σύνορα·
29. να δημιουργήσει ικανότητα και ετοιμότητα για τη χρήση ευρωπαϊκής στήριξης, όπως η πραγματοποίηση συντονισμένων κοινών επιχειρήσεων του Frontex, επίσης στα σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας·
30. να αναπτύξει και να υποβάλει σε δοκιμές βασικές οδηγίες επιχειρήσεων για τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στα εξωτερικά σύνορα· να εξετάσει το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσει την άσκηση προσομοίωσης που πραγματοποίησε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής για να υποβάλει σε δοκιμή σχέδια έκτακτης ανάγκης στα σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας·

31. να καθιερώσει επείγοντως την έννοια του Κέντρου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συνόρων και Μετανάστευσης στα σύνορα Ελλάδας-Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας για την ανάπτυξη ενιαίου συστήματος διαχείρισης των συνόρων, καλύτερης ικανότητας αντίδρασης και συνολικής επίγνωσης της κατάστασης σε περιφερειακό επίπεδο·
32. να εξετάσει το ενδεχόμενο κατάρτισης προγράμματος ευρωπαϊκής στήριξης για την ανάπτυξη ικανοτήτων με στόχο την ανάπτυξη της απαιτούμενης ικανότητας ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων στα χερσαία σύνορα Ελλάδας-Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και Ελλάδας-Βουλγαρίας, μεταξύ άλλων κατόπιν διαβούλευσης με τον Frontex και τα κράτη μέλη που έχουν καθιερώσει την ολοκληρωμένη προσέγγιση της διαχείρισης των συνόρων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στα εξωτερικά τους σύνορα·
33. να επανασχεδιάσει επείγοντως τα προγράμματα αρχικής κατάρτισης, επανεκπαίδευσης και εξειδικευμένης κατάρτισης και να παρέχει συστηματική και τακτική κατάρτιση στο προσωπικό της αστυνομίας που συμμετέχει στη διαχείριση των συνόρων βάσει συνεκτικού σχεδιασμού σύμφωνα με το άρθρο 16 του κώδικα συνόρων Σένγκεν·
34. να παράσχει επείγοντως πιο τακτική κατάρτιση στο προσωπικό της αστυνομίας σε θέματα απάτης σχετικά με έγγραφα, καθώς και ειδικά προσαρμοσμένη κατάρτιση στις διαδικασίες συνοριακών ελέγχων και στις ξένες γλώσσες ώστε οι υπάλληλοι να μπορούν να επαληθεύουν όλες τις προϋποθέσεις εισόδου και να επικοινωνούν αποτελεσματικά.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος